

Drumul Dunării

Dobrorogini, Partea I

Patrimoniu fluvial, trasee culturale și comunități dobrogene

Dobrogea nu este doar litoral. Este și Dunăre, piatră veche, drumuri de pământ, cetăți uitate, muzee rurale, biserici vechi, cișmele, sate multiculturale, gastronomie locală și oameni care păstrează memoria locului fără să o numească neapărat patrimoniu.

„Drumul Dunării – Dobrorogini, partea I” a fost proiectul prin care Asociația Youth Vision for Society a început explorarea sistematică a patrimoniului cultural și natural din Dobrogea dunăreană. Prin cercetare, documentare foto-jurnalistică, trasee culturale, colaborări locale și materiale digitale, proiectul a adus în prim-plan locuri, povești și comunități aflate în proximitatea Dunării, în județul Constanța.

Acest raport prezintă, într-o formă accesibilă publicului larg, parcursul proiectului, obiectivele urmărite, activitățile realizate, rezultatele obținute și direcțiile care au rămas deschise după finalizarea sa.

Drumul Dunării în cifre și repere

TERITORIU Dobrogea dunăreană, județul Constanța	PERIOADĂ DE IMPLEMENTARE 2023
FINANȚATOR Administrația Fondului Cultural Național	ARIA TEMATICĂ Patrimoniu Cultural Material
STATUS Proiect finalizat	COORDONATOR Asociația Youth Vision for Society
PARTENERI / COLABORATORI Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța	

REZULTATE PRINCIPALE

4 ITINERARII CULTURALE	≈100 MATERIALE CULTURALE	2 GHIDURI REALIZATE
---------------------------	-----------------------------	------------------------

Trasee culturale organizate cu public, ghizi și membri ai comunităților locale
Expoziție temporară și eveniment de prezentare a rezultatelor proiectului
Vizibilitate online și media: comunicate, articole, postări social media, site-ul proiectului

INDICATORI

Participanți trasee culturale	140	Participanți eveniment final	30
Postări social media	20	Reach social media	480
Articole / apariții media	10	Vizite site	200

De unde a pornit drumul

Drumul Dunării a început, de fapt, cu mult înainte să devină un proiect cultural finanțat. Ideea s-a născut în urmă cu mai mulți ani, într-un exercițiu de brainstorming despre promovarea Dobrogei. Atunci, un grup de tineri a imaginat activități turistice și culturale, trasee, povești și moduri prin care această regiune ar putea fi descoperită altfel. Ideile au fost notate într-un carnețel și lăsate deoparte, ca multe gânduri bune care așteaptă momentul potrivit.

Ani mai târziu, după mai multe încercări de a construi proiecte dedicate Dobrogei, Drumul Dunării a fost depus spre finanțare și aprobat. Abia după intrarea proiectului în implementare, acel carnețel vechi a fost regăsit. În mod surprinzător, proiectul care prinsese contur era aproape reflexia exactă a aceluia exercițiu inițial: o invitație de a descoperi Dobrogea prin patrimoniu, trasee, comunități și povești locale.

Această întâmplare spune ceva important despre Drumul Dunării. Nu a fost un proiect construit artificial, doar pentru a răspunde unei linii de finanțare. A fost o idee care a crescut în timp, care s-a întors la rădăcini și care a activat o legătură personală, afectivă și profesională cu Dobrogea.

Pentru echipa Youth Vision for Society, proiectul a avut și o dimensiune biografică. Dobrogea este locul de unde a pornit o parte importantă din povestea organizației. De aceea, Drumul Dunării nu a fost doar despre promovarea unor obiective culturale, ci și despre întoarcerea către un teritoriu familiar, dar încă insuficient cunoscut, insuficient documentat și insuficient valorizat.

De ce Dobrogea dunăreană?

Imaginea turistică a Dobrogei este dominată, de cele mai multe ori, de litoralul Mării Negre. Constanța, plajele, stațiunile și Delta Dunării sunt repere puternice, ușor de recunoscut. Însă între aceste destinații cunoscute există o altă Dobroge: mai discretă, mai puțin promovată, dar extrem de bogată în patrimoniu cultural, istoric, natural și comunitar.

Dobrogea dunăreană păstrează urme ale unor civilizații vechi, cetăți antice, monumente istorice, așezări rurale, lăcașuri de cult, comunități multiculturale, tradiții gastronomice și peisaje naturale care merită descoperite cu atenție. În multe dintre aceste locuri, patrimoniul nu este prezentat prin infrastructuri turistice spectaculoase, ci prin fragmente: un zid de cetate, o biserică veche, o poveste spusă de un localnic, o fotografie, o rețetă, o cișmea, un drum care coboară spre Dunăre.

Această discreție este, în același timp, o problemă și o resursă. Pe de o parte, lipsa promovării face ca multe obiective să fie greu de găsit, greu de înțeles și rar incluse în traseele vizitatorilor. Pe de altă parte, tocmai această lipsă de suprasaturare turistică păstrează autenticitatea locurilor și creează posibilitatea unui tip de explorare mai atent, mai responsabil și mai apropiat de comunități.

Drumul Dunării a pornit de la această nevoie: să aducă în fața publicului o regiune care nu se lasă descoperită dintr-o privire, dar care oferă o experiență culturală profundă celor care îi acordă timp. Proiectul a urmărit să construiască legături între obiective de patrimoniu, peisaje naturale, trasee de vizitare și oameni care pot deveni ambasadori ai locurilor în care trăiesc.

În acest sens, Drumul Dunării nu a fost gândit doar ca un proiect turistic. A fost un demers de interpretare culturală: o încercare de a transforma locurile în povești inteligibile, accesibile și relevante pentru public.

Ce ne-am propus

Scopul proiectului a fost **promovarea și valorificarea patrimoniului cultural, istoric, natural și gastronomic** al comunităților aflate în proximitatea Dunării, în județul Constanța.

Prin Drumul Dunării, Asociația Youth Vision for Society și-a propus să creeze un prim cadru de explorare și documentare pentru o zonă cu potențial cultural ridicat, dar insuficient prezentă în imaginarul turistic și cultural al publicului larg.

OBIECTIVELE PROIECTULUI

- 01 Documentarea patrimoniului cultural și natural din localități aflate pe linia Dunării, în județul Constanța, prin cercetare de teren, fotografie, colectare de materiale și discuții cu oameni din comunități.
- 02 Dezvoltarea unor trasee culturale care să conecteze cetăți, muzee, situri arheologice, lăcașuri de cult, peisaje naturale, comunități locale și povești mai puțin vizibile ale Dobrogei.
- 03 Creșterea vizibilității unor localități și obiective culturale insuficient promovate, prin materiale digitale, articole, comunicate de presă, social media și platforma proiectului.
- 04 Promovarea unui mod responsabil de explorare a Dobrogei, prin integrarea principiilor de ecoturism, respect față de mediu și sprijin pentru comunitățile locale.
- 05 Crearea unei baze pentru dezvoltarea ulterioară a inițiativei Dobrorogini, ca direcție culturală dedicată memoriei, patrimoniului și identității dobrogene.

Patrimoniul local poate deveni resursă de educație, identitate, turism responsabil și dezvoltare comunitară, dacă este documentat, explicat și transmis mai departe într-un limbaj accesibil.

Cum am lucrat

Drumul Dunării a fost construit printr-un proces care a combinat cercetarea de teren, documentarea foto-jurnalistică, colaborarea cu oameni din comunități, lucrul cu specialiști și comunicarea publică.

Prima etapă a presupus identificarea traseelor și a obiectivelor culturale relevante. Echipa proiectului a analizat localități, puncte de patrimoniu, peisaje naturale, obiective istorice și resurse culturale care puteau fi conectate într-un parcurs coerent. Scopul nu a fost doar să marcăm locuri pe o hartă, ci să înțelegem ce povești pot spune împreună.

O componentă importantă a fost documentarea fotografică. Fotografiile realizate pe trasee au devenit atât materiale de arhivă, cât și resurse de promovare, suport vizual pentru ghiduri, expoziție și comunicarea publică a proiectului. Prin imagine, locurile au devenit mai ușor de transmis către public: nu ca simple puncte turistice, ci ca fragmente de atmosferă, memorie și peisaj.

În paralel, echipa a colectat materiale culturale: fotografii, hărți, relatări, articole, informații despre obiective, trasee și comunități. Proiectul a implicat și ghizi locali, specialiști și oameni pasionați de istorie, cultură și patrimoniu — cei care au adus nu doar informație, ci și perspectivă locală. Într-un teritoriu în care multe resurse culturale sunt slab semnalizate, oamenii devin adesea cele mai bune porți de intrare în povestea locului.

Drumul Dunării a inclus, de asemenea, activități de promovare online și offline: comunicate de presă, postări social media, materiale pentru site, articole și comunicare publică. Proiectul s-a încheiat printr-un eveniment de prezentare a rezultatelor și o expoziție care a adus în fața publicului fotografiile și traseele documentate.

Traseele culturale

Unul dintre principalele rezultate ale proiectului a fost dezvoltarea a patru itinerarii culturale dedicate patrimoniului dobrogean din proximitatea Dunării — gândite ca instrumente de explorare și interpretare culturală, conectând obiective istorice, situri, muzee, comunități, peisaje naturale și locuri mai puțin vizibile.

TRASEUL 01

Cernavodă – Seimeni – Topalu – Capidava

Podul Anghel Saligny, obiective istorice și culturale, peisaje dunărene, Muzeul de Artă „Dinu și Sevasta Vintilă” din Topalu și Cetatea Capidava. Un traseu despre infrastructură, artă, memorie rurală și istorie antică, într-un teritoriu în care Dunărea a fost mereu drum, frontieră și resursă.

TRASEUL 02

Rasova – Strunga – Satu Nou – Izvoarele – Lipnița

Patrimoniu rural, religios și natural al Dobrogei. Biserici vechi, cișmele, peisaje, sate și povești locale construiesc un parcurs în care patrimoniul nu se află doar în monumente, ci și în ritmul comunităților și în memoria locurilor.

TRASEUL 03

Hârșova – Ghindărești – Cheile Dobrogei

Istoria veche a Hârșovei, comunitatea lipovenească din Ghindărești și peisajele spectaculoase din Cheile Dobrogei. Un traseu despre continuitate, diversitate culturală și relația dintre așezări umane și relief — patrimoniul arheologic, natural și comunitar se întâlnesc într-un parcurs dens.

TRASEUL 04

Canaraua Feti – Canlia – Adamclisi

Una dintre cele mai puternice legături dintre natură, istorie și imaginarul antic al Dobrogei. Adamclisi, monumentele sale și peisajele din jur contribuie la o experiență în care trecutul roman, biodiversitatea și drumurile rurale construiesc o imagine complexă asupra regiunii.

Cele patru trasee nu epuizează potențialul Dobrogei dunărene. Dimpotrivă, ele arată cât de mult mai este de cercetat, documentat și pus în valoare. Drumul Dunării a fost doar prima etapă: un început de hartă, un început de arhivă, un început de conversație publică.

Ghidurile Drumului Dunării

Proiectul a produs două materiale importante pentru public.

GHID 01

Ghidul cultural „Drumul Dunării – Dobrorigini”

Un partener de drum pentru cei care vor să descopere Dobrogea dincolo de traseele turistice obișnuite: descrieri, hărți orientative, recomandări, sugestii de activități și informații utile pentru planificarea unei călătorii.

GHID 02

Ghidul călătorului responsabil

Promovează principii de ecoturism și turism sustenabil: protejarea naturii, reducerea impactului, respectul față de comunități, sprijinirea micilor afaceri locale și consumul responsabil al resurselor.

Ghidul cultural a fost gândit ca mai mult decât o simplă listă de obiective: el propune o formă de lectură a teritoriului. Fiecare traseu este prezentat ca o călătorie prin istorie, natură și comunități locale, așezate într-o narațiune mai amplă despre Dobrogea ca spațiu al întâlnirilor culturale.

Prin cele două ghiduri, Drumul Dunării propune o formă de turism cultural care nu consumă locurile, ci le înțelege. O călătorie responsabilă nu înseamnă doar să ajungi într-un punct de pe hartă, ci să înțelegi ce vezi, să respecti spațiul, să contribui la comunitatea locală și să lași locurile la fel de vii cum le-ai găsit.

Aceste ghiduri rămân produse durabile ale proiectului și pot fi actualizate, extinse și integrate în dezvoltarea viitoare a platformei Dobrorigini.

Oamenii, locurile și ce nu se vede în rapoarte

În spatele fiecărui traseu cultural există o parte care nu încapă ușor în indicatori: drumurile lungi, conversațiile spontane, căutările în teren, obiectivele greu de găsit, întrebările puse localnicilor, fotografiile făcute din mers, schimbările de plan și micile descoperiri care dau sens unui proiect.

Drumul Dunării a fost și un proiect despre această muncă nevăzută. Despre a ajunge într-un loc și a încerca să înțelegi nu doar ce este acolo, ci și de ce contează. Despre a privi o cetate nu doar ca ruină, ci ca urmă a unei lumi. Despre a vedea într-o biserică veche nu doar un obiectiv de patrimoniu, ci un reper comunitar. Despre a înțelege că un muzeu rural poate avea o forță culturală enormă, chiar dacă nu se află într-un mare centru urban.

Patrimoniul nu există doar în clădiri, situri sau obiecte. Există și în felul în care oamenii vorbesc despre locurile lor, în grija cu care păstrează amintiri, în disponibilitatea lor de a arăta altora ceea ce pentru ei este acasă.

În proiect, ghizii locali, oamenii pasionați de istorie și comunitățile vizitate au avut un rol esențial. Ei au adus informație, context, memorie și deschidere. În multe cazuri, patrimoniul local se transmite prin oameni înainte de a fi transmis prin panouri, ghiduri sau platforme digitale.

Pentru YVS, Drumul Dunării a fost și o întoarcere simbolică spre Dobrogea — nu în sens nostalgic, ci într-un sens activ: acela de a transforma atașamentul față de loc într-o formă de lucru cultural, educațional și comunitar.

Rezultate și impact

REZULTATE OBTINUTE

4 itinerarii culturale dedicate patrimoniului cultural și natural din Dobrogea dunăreană

Aproximativ 100 de materiale culturale colectate: fotografii, hărți, relatări, articole, informații despre patrimoniul dobrogean

Ghid cultural dedicat traseelor și obiectivelor documentate

Ghid al călătorului responsabil dedicat turismului sustenabil și respectului față de mediu și comunități

Trasee culturale cu public organizate — interesul participanților a depășit estimările inițiale

Activități de comunicare și promovare prin site, social media, comunicate de presă și articole

Expoziție temporară și eveniment de prezentare a rezultatelor proiectului

Consolidarea direcției Dobrorigini ca inițiativă culturală dedicată patrimoniului, memoriei și identității dobrogene

INDICATORI NUMERICI

4

TRASEE
CULTURALE

≈100

MATERIALE
COLECTATE

2

GHIDURI
REALIZATE

200

PARTICIPANȚI
ÎN PROIECT

Impactul proiectului nu se măsoară doar prin numărul de trasee sau materiale produse. Drumul Dunării a contribuit la creșterea vizibilității unei zone mai puțin promovate din Dobrogea, a creat resurse care pot fi folosite ulterior și a pus bazele unui mod de lucru care combină patrimoniul, cercetarea, educația și dezvoltarea comunitară.

Proiectul a arătat că Dobrogea dunăreană poate fi privită ca un teritoriu cultural coerent, nu doar ca o succesiune de localități izolate. Prin trasee, povești și materiale digitale, locurile au început să fie conectate într-o narațiune comună.

Vizibilitate și raport media

Comunicarea proiectului a urmărit să aducă Drumul Dunării în atenția publicului larg, a comunităților locale, a instituțiilor culturale și a celor interesați de patrimoniu și turism cultural.

CANALE DE VIZIBILITATE

- Site-ul proiectului — articole, comunicate de presă și resurse despre trasee
- Comunicare social media — postări dedicate activităților, traseelor și evenimentelor
- Comunicate de presă transmise către publicații locale și regionale
- Apariții media dedicate lansării, expoziției, traseelor culturale și evenimentului final
- Expoziție temporară și eveniment de prezentare publică a rezultatelor

APARIȚII MEDIA IDENTIFICATE

„Drumul Dunării – Dobrorigini, un proiect de valorificare a patrimoniului cultural al județului Constanța”
Dobrogea Live

„Patrimoniul cultural dobrogean valorificat prin proiectul Drumul Dunării – Dobrorigini”
Opinia Constanței

„Expoziția temporară «Drumul Dunării – Dobrorigini, partea I» se deschide la Muzeul de Istorie și Arheologie din Constanța”
Radio Constanța

„Proiectul «Drumul Dunării – Dobrorigini, partea I» încheiat cu succes: Promovarea patrimoniului cultural dobrogean”
Dobrogea Explore

„S-a finalizat proiectul și a fost organizat un panel de discuții despre patrimoniul cultural din Dobrogea”
Dezvăluiri

Ce rămâne după Drumul Dunării

Drumul Dunării nu s-a încheiat odată cu finalizarea activităților din proiect. El a lăsat în urmă o arhivă de materiale, două ghiduri, patru trasee culturale, contacte locale, experiență de teren și o direcție mai clară pentru continuarea lucrului în Dobrogea.

Unul dintre cele mai importante rezultate ale proiectului este faptul că a contribuit la conturarea inițiativei Dobrorigini. Dacă Drumul Dunării a fost prima etapă de explorare, Dobrorigini poate deveni cadrul mai amplu prin care patrimoniul cultural, natural și comunitar al Dobrogei este documentat, interpretat și transmis mai departe.

În urma proiectului, a devenit mai clar că Dobrogea are nevoie de platforme culturale care să adune informație, imagine, memorie și resurse educaționale. Are nevoie de trasee, dar și de povești. Are nevoie de promovare, dar și de cercetare. Are nevoie de turism, dar nu de orice fel de turism — un turism atent, responsabil, care sprijină comunitățile și respectă locurile.

Drumul Dunării a arătat că patrimoniul poate deveni un instrument de conectare între oameni, teritoriu și memorie. A arătat că localitățile mai puțin vizibile pot intra într-o hartă culturală mai amplă. A arătat că există interes pentru astfel de trasee și că publicul caută experiențe autentice.

„Dobrogea merită descoperită, înțeleasă și protejată.”

Drumul Dunării – Dobrorigini, Partea I · 2023

Mulțumiri, credite și finanțare

ECHIPA PROIECTULUI

Manager proiect	<i>Cristina Stingu</i>	Documentare	<i>Raul Ivan; Răzvan Pop; Cristina Stingu</i>
Coordonator trasee culturale	<i>Alexandra Barbu</i>	Fotografie	<i>Alina Verban; Cristina Stingu</i>
Hărți	<i>Bianca Șerban</i>	Design și comunicare	<i>Cristina Stingu; Mihnea Dumitru</i>

FINANȚATOR

Administrația Fondului Cultural Național – AFCN

PARTENERI / COLABORATORI

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie
Constanța

Mulțumim ghizilor, specialiștilor, instituțiilor culturale, membrilor comunităților locale și tuturor celor care au contribuit la descoperirea, documentarea și promovarea Drumului Dunării.

Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării.

CONTACT

Organizație Asociația Youth Vision for Society	Website proiect drumuldunarii.ro
Website organizație https://yvs.ro/	E-mail / Social media office@yvs.ro